

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm VIII. Cùm bonæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

dicamenta præbuisse, eam diligentia; sed sapius malè successisse: quia ex medicinis, quibus homines sanare volebat, aliqui mortis periculum incurrerunt: Querebat, utrum nihilominus ad sacros ordines promoueri posset. Respondet illi Pontifex: Si conscientia in his te remordet, de consilio nostro ad ordines maiores ne ascendas.

SUMMARIUM.

1. *Medicinae peritus, & secundum regulas artis operatus, ob euentum mortis infirmi, non incurrit irregularitatem.*
2. *Incurrit autem clericus in maioribus, & Religiosus, si artem chirurgicam exercet, & per incisionem vel adustionem mors vel mutilatio (et si casu, & omni adhibita diligentia) sequatur.*

Contra hanc Clementis responsionem obijcitur: Ex homicidio casuali, & omnino inculpato non incurritur irregularitas: Atqui homicidia ista, si ex medicinis secuta sunt, omnino casualia & inculpata fuerunt. Ergo Canonico illi nullus irregularitatis scrupulus iniiciendus fuit. Maior est certa ex e. latere, 9. de homicidio, & docuilib. 3. tr. 3. p. 3. c. 10. assert. 1. Minor constat ex l. illicitas, §. Sicuti, ff. de offic. Præsidis. Nam ad officium seu obligationem Medici ægros curantis plus non requiritur, quam ut in arte peritus ac versatus sit, (nam imperitia culpæ annumeratur in ijs, qui ut periti operam suam promittunt, l. si quis domum, 9. §. Celsus, ff. locati) & ut secundum artis regulas, adhibita diligentia, operetur. Quod si nihilominus euentus infelix sequatur, id Medico imputari non potest, sed casui & fortunæ. Quamobrem Galenus dixit, Medicum fortunatum esse oportet; quia in particulari ob varia adiuncta multa incidunt, quæ neque à prudentissimo prævideri possunt. Respondeo: Si Canonico ille in minoribus constitutus, medicinæ peritus fuit, & secundum regulas artis operatus, irregularitatem timere non debuit, sicuti etiam Innoc. hic notauit. Quamobrem neque Pontifex illi absolutè

præcepit, ut à sacris ordinibus abstinere, Ceterum suspicatus fuit Pontifex, non omnem culpam abfuisse: eam maxime ob causam, quia ad Clericos beneficiatos, quamuis in minoribus tantum constituti sint, non pertinet artis medicæ, aut chirurgicæ exercitium, nisi necessitas aut pietas in aliquo casu subsidium à Clerico exigat, ut docet Nauar. c. 25 man. n. 10. Cum igitur Canonico ille operam dederit rei illicitæ, sibi que prohibita, & factus fuerit sapius ex medicinis suis hominibus mortis periculum generatum fuisse; non credebatur simplici & non probatæ eius assertioni, quod & artis peritus esset, & cum omni diligentia operatus. Sed potius præsumptio fuit contra hominem, quod salutem leuis seu venialis negligentia & culpæ commissa fuerit. Ea autem sufficere debet ad irregularitatem ex secuto homicidio contrahendam, si quis operam dedit rei sibi prohibita, secundum probabiliorem DD. sententiam, quam tradidi eod. c. 10. assert. 3. dicendo 2. Ceterum Clericis in maioribus, atque Monachis seu Religiosis exercitium artis chirurgicæ per incisionem vel adustionem seuerius prohibitum est, aded ut si mors, aut mutilatio exinde secuta sit, quamuis casu & omni adhibita diligentia, irregularitas contrahatur, iuxta e. sententiam, ne Clerici vel Monachi, & dixi cit. c. 10. assert. 2. Videri potest Hostiensis hoc tit. n. 4.

CAPITVLVM VIII.

Cum bonæ.

PARAPHRASIS.

Clemens III. citat ad se Clericos quosdam Baranensis Ecclesiæ, ut responderent ad obiecta Archidiaconi sui, quem grauitè leserant: Cum autem illi accedere contemnerent, suspensionis sententiam in eos promulgauit: In qua illi censura triennio permanentes, etiam beneficia ecclesiastica interim consecuti sunt. Sed dubitatum postea fuit, an ea beneficia retinere possent. Ad id respondet Cælestinus III. Successor

cessor Clementis, quod non liceat eis beneficia, quæ ante suspensionem habuerunt, neque quæ postea consecuti sunt, retinere: Ideoque mandat Archiepiscopo Baranensi, vt illos, propter pertinaciam & contemptum Sedis Apostolicæ omnibus beneficijs priuet.

SUMMARIUM.

1. Clerici priuandi sunt beneficijs, quæ in suspensione acceperunt.
2. Qui contumaciter persistit in excommunicatione, aut suspensione, priuatur beneficio, quod prius habebat, & interea acquiritur.

DE hac Cælestini responsione nullum dubium est, quoad vnâ partem, videlicet clericos priuandos esse beneficijs, quæ in suspensione acceperunt. Quemadmodum enim qui ab ordine suspensus est, nouum ordinem suscipere non potest, ita qui ab officio, vel beneficio suspensus est, ei aliud officium aut beneficium ecclesiasticum conferri haud potest, arg. c. vlt. de cleric. excom. ministr.

Quoad alteram verò partem dubium est, vtrum suspensus ab officio, vel beneficio, si per eum stet, quod minus à suspensione absoluitur, beneficijs ante suspensionem obrentis priuandus sit. Respondeo ex doctrina Innoc. super hoc c. Suspendio varijs modis ob culpam ferri potest: Primò, ad tempus definitum, v. g. ad triennium: hoc casu puræ pœnæ rationem habet, & per se ipsam cessat, tempore elapso, nisi prius à Superiore dispensatio, seu relaxatio impetretur. Idemque est, si sub conditione lata sit suspensio, donec restituerit, donec satisfecerit: nisi quod in ordine ad forum externum requiratur absolutio, seu potius declaratio, conditionem impletam, seu satisfactam fuisse.

Secundò ferri potest suspensio propter commissum crimen, tanquam pura pœna in perpetuum: & tum parum differt à depositione, seu priuatione; saltem qui ita absque spe relaxationis suspensus est, beneficijs priuari debet, iuxta ea quæ dixi lib. 5. tr. 5. p. 3. c. 1. n. 3. & c. 5. n. 1.

Tertiò fertur suspensio tanquam propriè dicta censura propter præsentem contumaciam, ita vt eâ depositâ, absolutio conferenda sit. Cæterùm si Reus in contumacia diu perseveret, seu per ipsum stet, quod minus absoluitur, denique indignus reputatur, qui ab Ecclesia recipiatur, & à contracta censura absoluitur, vt colligitur ex hoc textu; Et in c. rursus, 36. & c. seq. causa 11. q. 3. excommunicationis censurâ alitrius annus præfigitur, intra quem causam suam peragere possint: postea audiendos non esse. Id verò Innoc. Ioan. Andr. Ant. Butrio hic ad censuram quoque suspensionis extendunt; si suspensus intra annum ecclesiæ satisfacere, & absolutionem petere per contumaciam intermitat, postea audiendum non esse, consequenter priuandum, seu deponendum: Et quod hic de triennio relatum est, facti speciem fuisse. Ego verò arbitror, nullum certum tempus defini posse, sed superioris iudicio committendum, vtrum tanta & tam diuturna in excommunicatione, aut suspensione persistentis, contumacia sit, vt spectata qualitate facti, priuationem beneficiorum mereatur. Quod verò in cit. c. rursus, & seq. annualis temporis mentio fit, id secundum eorum temporum & criminum circumstantias decretum est. Sed etsi ea pœna in persistentibus in excommunicationis censura adhuc hodie locum haberet, tamen ad suspensionem sine iuris textu extendi non posset.

CAPITVLVM IX.

A multis.

SUMMARIUM.

1. Subdiaconus liberè in Episcopum eligi potest,
2. Clericus autem in minoribus constitutus non potest eligi, sed postulari debet.

Dubitatum fuit, vtrum Subdiaconus in Episcopum liberè eligi possit, an verò postulari debeat. Quod enim postulari debeat, significat Urbanus I. Papa relatus in c. vlt.